τοῦ ἐφάνη πολὺ καλὸν τὸ μοσχᾶτο.

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἡ φωνὴ τοῦ Ἰακώβου Ματθαίου ἠκούσθη ἀπὸ τὴν μεσημβρινὴν θύραν τοῦ ἐλαιοτριβείου, τὴν πρὸς τὸν κῆπον.

—Ἔ! τἄμαθες, πεθερά, ἔκραξεν οὗτος μακρόθεν, ἡ γίδα ἔκοψε τὸ σκοινὶ στὰ Κοτρώνια κ' ἐλάκησε.. Τώρα τοῦ ἔφεραν τὸ χαμπέρι στὸ μαγαζί! Δὲν σοῦ εἶπα ἐγὼ νὰ τὴν ἀφήσης ἐδῶ μὲ μιὰ ἀγκαλίτσα χορταράκια, νὰ βοσκᾶ; Τί ἤθελες νὰ τὴν πᾶς στὰ Κοτρώνια, βρὲ ἀδερφέ!...

Εἶπεν ἐλθὼν πλησιέστερα:

—Τί; ἀκόμη δὲν μπορεῖς νὰ γεμίσης τὴ δαμιτζάνα;... Βλέπω, σοῦ χύθηκε τὸ κρασί... Ἄφεριμ! ἴσα-ἴσα τὸ κέρδος ποὺ θελὰ βγάλη κανένας! Τί λέω, τὸ κέρδος; Ἂς βγάζαμε τὰ σκαφτικὰ καὶ τὰ κλαδευτικά, ποὺ μᾶς κοστίζει ἀπὸ τὸ γλυκὸ μοσχᾶτο, ἐπέφερε μὲ ἦθος ὀξυνὸν ὁ γαμβρός.

Ἡ πενθερὰ ἐγέλασεν ἀκουσίως.

—Γοῦρι! εἶπε.

—Καλὸ γοῦρι! ἐπανέλαβε στριφνὸς ἐκεῖνος. Ἂς εἶναι... θὰ πᾶς γιὰ τὴ γίδα;

Ἡ Χαρμολίνα οὔτε λόγον ἔκαμε περὶ τῆς γυναικῶς τῆς γειτόνισσας, ἥτις εἶχε φανεῖ ὁπωσοῦν πρόθυμος νὰ ὑπάγῃ πρὸς ἀναζήτησιν τῆς γίδας· ἤξευρεν ὅτι ὁ γαμβρός της, ὅστις ἤξευρε καὶ ρητὰ διάφορα, θὰ τῆς ἔλεγε: «Μὴ ζήτει θεραπείαν σεαυτῷ» καὶ «Ὀφθαλμὸς βασιλέως πιαίνει ἵππον», καὶ τὰ τοιαῦτα.

—Οἱ πόνοι τῆς ἦρθαν δυνατώτεροι, εἶπεν ἡ Χαρμολίνα. Ποιὸς θὰ πάῃ γιὰ τὴ μαμμή!

—Ἐγὼ στέλνω γιὰ τὴ μαμμή, ἔκραξεν ἀνυπόμονος ὁ Ματθαίου. Κάμε τὸν κόπο τοῦ λόγου σου νὰ πᾶς νὰ ἰδῆς γιὰ τὴ γίδα... «Μὴ δῷς τὴν δόξαν σου ἑτέρῳ». Τρέξε γρήγορα!

Κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας, ἡ Χαρμολίνα ἀκουσίως ἐνθυμήθη ἕνα σεβάσμιον κληρικόν, τὸν παπᾶ Γιάννην, τὸν ἐνοφίτην της, ἄνθρωπον προικισμένον μὲ ἔκτακτον δραστηριότητα, εἰς τὸν ὁποῖον εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἶχε συμβεῖ ποτὲ νὰ ἔχῃ νὰ ὑποδεχθῇ τὸν περιοδεύοντα Δεσπότην, ἐλθόντα εἰς τὸ χωρίον, καὶ νὰ τὸν φιλοξενήσῃ οἶκοι καθὸ ἐπίτροπός του· νὰ ἔχῃ νὰ θάψῃ ἓν ἐγγόνι του, τέκνον μιᾶς ἐκ τῶν ἓξ θυγατέρων του, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποθάνει αὐθημερόν· νὰ ἔχῃ νὰ δεξιωθῇ, ἐλθὼν ἀπὸ τὴν πόλιν Λ.... ὅλον τὸ συμπεθερολόγι τῆς νεωτέρας θυγατρός του, τέως διδασκαλίσσης, ὑπανδρευθείσης εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην· καὶ συγχρόνως, τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἡμέραν, τοῦ εἶχε κοινοποιηθεῖ μία ἀπόφασις «ἐκτελεστή», δι' ἓν παλαιὸν χρέος, δισχιλίων τόσων δραχμῶν. Καὶ ὅμως ὁ σεβάσμιος ἐκεῖνος ἱερεύς, ὅλ' αὐτά, τὰ «ἔβγαλε πέρα», ὅπως καὶ ἄλλα πολλά.

....

Ὕστερον ἀπὸ δύο ὥρας εὑρέθη ἡ γίδα, ἠσύχασαν τὰ παιδιά, ἡ δαμιτζάνα μὲ τὸ μοσχᾶτον ἐπωλήθη καλὰ εἰς τὸ μαγαζὶ τοῦ Ματθαίου καὶ ἡ κοιλοστονοῦσα ἐγέννησε καὶ ὄγδοον παιδίον, ἄρρεν — τὸ δέκατον, συλλήβδην καὶ τῶν νεκρῶν. Ηὔξαναν τὰ «χάρματα» τῆς οἰκίας, ἐπληθύνοντο τὰ βάσανα τοῦ κόσμου, ἐπολλαπλασιάζοντο οἱ κόποι κ' αἱ φροντίδες τῆς πενθερᾶς.

Καὶ ἡ Χαρμολίνα, τὴν μίαν μετὰ τὰ μεσάνυκτα, ὅπου ἠδυνήθη τέλος νὰ κατακλιθῇ ὅπως εὕρῃ ὀλίγην ἀνάπαυσιν, κατά τινα στιγμήν, αἴφνης ἐψιθύρισε:

—Ἄχ! δὲν ἐγινόμουν καλόγρηα!

Δυστυχῶς δὲν ὑπῆρχαν πλέον οὔτε γυναικεῖα μοναστήρια εἰς τὴν χώραν.

† Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΚΛΟΠΗ

Σ' ἕνα ἀριστοκρατικὸ καπνοπωλεῖο τοῦ Λονδίνου ἔγινε, ἐδῶ καὶ λίγες μέρες, κλοπὴ διὰ ρήξεως, ὑπὸ τὰ βλέμματα τοῦ σκοποῦ στρατιώτου, χωρὶς ὁ τελευταῖος νὰ κάνῃ τὸ παραμικρὸ γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς κλέφτες.

Ἀπέναντι ἀπ' τὸ παλάτι, στὸ ὁποῖο μένει ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας ὑπάρχει ἕνα ἀριστοκρατικὸ καπνοπωλεῖο. Μιὰ νύχτα λοιπόν, μετὰ τὰ μεσάνυχτα, τέσσερες κύριοι καλοντυμένοι καὶ μὲ ψηλὰ καπέλλα, ἐπλησίασαν στὸ καπνοπωλεῖο αὐτό, ἔσπασαν τὴν πόρτα του, μπῆκαν μέσα καὶ ἄρχισαν νὰ τὸ λεηλατοῦν, παίρνοντας τοὺς χρυσοὺς καὶ ἀσημένιους ἀναπτῆρες, τὶς πίπες ἀπὸ πολύτιμο ξύλο καὶ πάμπολλα κουτιὰ τσιγάρων καὶ πούρων πολυτελείας.

Ὅλη ἐκείνη ἡ σκηνὴ ἐξειλίχθη μπρὸς στὰ μάτια τοῦ σκοποῦ στρατιώτου, ὁ ὁποῖος φρουροῦσε στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ τοῦ Ἄγγλου Διαδόχου καὶ στὸν ὁποῖο ὁ κανονισμὸς ἀπαγόρευε αὐστηρὰ νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ ὁ,τιδήποτε πρᾶγμα ποὺ δὲν ἔχει σχέσι μὲ τὴν ἀσφάλεια τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλλίας. Ἔτσι ὁ σκοπὸς στρατιώτης παρακολούθησε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τὴν κλοπή, χωρὶς νὰ κάνῃ τὴν παραμικρὴ κίνησι, ἔστω καὶ γιὰ νὰ φοβίσῃ τοὺς κλέφτες, οἱ ὁποῖοι φαίνεται ὅτι ἤξεραν ἐξίσου καλὰ μὲ αὐτὸν τί διατάσσει ὁ κανονισμός....

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΕΔΙΣΟΝ

Ὁ μεγάλος Ἀμερικανὸς ἐφευρέτης Θωμᾶς Ἔδισον, ὁ ὁποῖος ἐπραγματοποίησε παραπάνω ἀπὸ χίλιες ἐπιστημονικὲς ἐφευρέσεις καὶ ἀπέθανε πρὸ μηνῶν σὲ πολὺ προχωρημένη ἡλικία, γιὰ νὰ φτάσῃ στὸ σημεῖο ὅπου ἔφτασε, πέρασε πολλὲς περιπέτειες καὶ γνώρισε ἀρκετὴ δυστυχία. Σήμερα θὰ διηγηθοῦμε μερικὰ ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ περιστατικὰ κι' ἐπεισόδια τῆς πρώτης περιόδου τῆς ζωῆς του.

Ὁ μικρὸς Θωμᾶς εἶχε σταλεῖ στὸ σχολεῖο γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ἡλικία ὀχτὼ χρόνων. Ἀλλὰ μετὰ τρεῖς μῆνες φοιτήσεως ὁ δάσκαλός του τὸν ἔστειλε πίσω στοὺς γονεῖς του μὲ μιὰ σημείωσι ὅτι «*ἦταν ἠλίθιος καὶ δὲν ἔπαιρνε ἀπὸ γράμματα*». Ἀπὸ τότε ὁ Ἔδισον δὲν ξαναπάτησε στὸ σχολεῖο, ἀλλὰ διδάχτηκε τὰ στοιχειώδη μαθήματα ἀπὸ τὴ μητέρα του, μιὰ τετραπέρατη καὶ καλόκαρδη γυναῖκα.

Ὁ Ἔδισον εἶχε ἀπὸ μικρὸ παιδὶ περίεργες κλίσεις καὶ συνήθειες. Κάποτε, ὅταν ἦταν ἀκόμη ἕξη χρόνων, τὸν βρῆκαν καθισμένον ἐπάνω στ' αὐγὰ μιᾶς κότας. Καὶ ὅταν τὸν ρώτησαν γιατὶ τὸ ἔκανε αὐτό, ἀπάντησε πὼς καθόταν ἐκεῖ γιὰ νὰ... τὰ κλωσσήσῃ! Ἄλλη μιὰ φορά, ἐκτελῶντας ἕνα πείραμα μέσα σὲ κάποιο σιτοβολῶνα, μετέδοσε, ἄθελά του, φωτιὰ καὶ τὸν ἔκαψε, πρᾶγμα ποὺ τοῦ στοίχισε ἕνα γενναιότατο ξυλοκόπημα.

Ἐπίσης ἀπὸ μικρὸς ὁ Ἔδισον εἶχε μανία μὲ τὴ χημεία. Στὸ σπίτι του μάλιστα διατηροῦσε μιὰ συλλογὴ ἀπὸ 200 μπουκάλες, ἀπάνω στὶς ὁποῖες ἐσημείωνε τὴ λέξι «δηλητήριο» γιὰ νὰ μὴν τὶς ἐγγίζῃ κανένας ἀπὸ τοὺς δικούς του.

Σὲ ἡλικία δεκατεσσάρων ἐτῶν, ὅπως καὶ ἄλλοτε γράψαμε, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ ἐξοικονομῇ τὰ ἔξοδά του, γίνηκε ἐφημεριδοπώλης καὶ πουλοῦσε ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ στὰ τραῖνα. Καθὼς ἦταν ἐπόμενο, εἶχε ἐγκατασταθῆσει καὶ στὸ περίπτερό του χημεῖο, στὶς ὧρες δὲ τῆς ἀργίας ἔκανε τ' ἀπαραίτητα πειράματά του. Μιὰ φορὰ ὅμως ἀπ' τὶς πολλές, εἶχε ἀνάψει φωτιὰ γιὰ νὰ κάνῃ κάποιο πείραμα καὶ, λίγο ἔλειψε, νὰ πυροπλήσῃ ὁλόκληρο τραῖνο. Ὁ φύλακας τοῦ σταθμοῦ τὸν ἄρπαξε τότε καὶ τὸν ἐχτύπησε τόσο δυνατὰ στὸ κεφάλι, ὥστε τὸ δυστυχισμένο παιδὶ ἔμεινε ἔκτοτε κουφό.

Μετὰ δυὸ χρόνια, ὁ Ἔδισον προσελήφθη ὑπάλληλος τηλεγραφείου στὸν Καναδᾶ, ἀλλὰ ἔχασε γρήγορα τὴ θέσι του, ἐξαιτίας μιᾶς μηχανικῆς ἐφευρέσεως, ἡ ὁποία ἀντικατέστησε ἀρκετοὺς ἐργάτες, μεταξὺ τῶν ὁποίων κι' αὐτόν.

Σὲ ἡλικία εἰκοσιτριῶν ἐτῶν, ὁ Ἔδισον βρισκόταν στὴ Νέα Ὑόρκη καὶ περιπλανιόταν ἐδῶ κι' ἐκεῖ χωρὶς δουλειά, ἀπένταρος καὶ πεινασμένος. Ἀλλὰ γιὰ καλή του τύχη ἐξασφάλισε τέλος ἐργασία σ' ἕνα κτηματομεσιτικὸ γραφεῖο μὲ τὸν γενναῖο μισθὸ τῶν 150 δολλαρίων κατὰ μῆνα. Ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτὴ μισθοδοσία του ὀφειλόταν στὴν ἱκανότητά του νὰ ἐπιδιορθώσῃ μιὰ πανάκριβη μηχανὴ ποὺ εἶχε σπάσει καὶ ἀχρηστευθεῖ ἐπὶ τοῦ προκατόχου του.

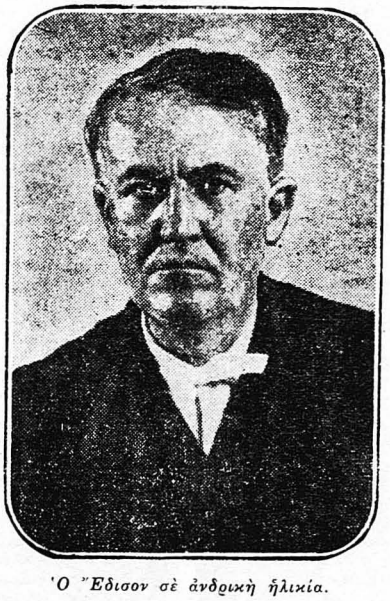

Ὁ Ἔδισον σὲ ἀνδρικὴ ἡλικία.

Τὸν ἐρχόμενο χρόνο ὁ Ἔδισον ἐφεῦρε μιὰ τηλεγραφικὴ μηχανή, τὴν ὁποίαν πούλησε σὲ κάποια μεγάλη ἑταιρεία ἀντὶ 40,000 δολλαρίων. Στὰ 1873 ἐπεσκέφθη γιὰ πρώτη φορὰ τὴν Ἀγγλία καὶ πούλησε ἐκεῖ μερικὲς ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἐφευρέσεις του.

Ἐνῶ παζάρευε κάποια ἀπ' αὐτὲς μ' ἕναν ἀγγλικὸ οἶκο, ὁ διευθυντὴς τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ πρόσφερε μὲ τὸ πρῶτο τριάντα χιλιάδες. Ὁ νεαρὸς ἐφευρέτης, νομίζοντας ὅτι ἐπρόκειτο περὶ δολλαρίων, δέχτηκε ἀμέσως τὴν πρότασι. Φανταστῆτε ὅμως τὴν ἔκπληξί του, ὅταν ἀργότερα προσεκλήθη νὰ παραλάβῃ 30,000 ... στερλίνες, δηλαδὴ ποσὸν πέντε φορὲς μεγαλείτερο τῶν ὑπολογισμῶν του.

Ὁ Ἔδισον ἀποστρεφόταν τὰ καινούργια ροῦχα καὶ σὲ διάστημα εἰκοσιπέντε χρόνων μόνο μιὰ φορὰ δέχτηκε νὰ τοῦ πάρῃ ὁ ράφτης του μέτρα. Κάθε φορὰ ποὺ ἤθελε ἔκτοτε νὰ παραγγείλῃ καινούργια φορεσιά, περνοῦσε ἀπὸ τὸ ραφεῖο καὶ ἔλεγε νὰ τοῦ ράψουν ἕνα κοστοῦμι ἀπάνω στὰ παλιά του μέτρα!

Ὁ Ἔδισον ἔκαμε ἀπάνω ἀπὸ χίλιες ἐφευρέσεις, ὅπως εἴπαμε. Μὴ νομίσετε ὅμως ὅτι δὲν εἶχε καὶ ἀποτυχίες. Κάποτε κατανάλωσε δυὸ χρόνια ἐργασίας καὶ 2,000,000 δολλάρια γιὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας μιὰ ἐφεύρεσι, ἡ ὁποία τελικὰ τὸν ἐζημίωσε, γιατὶ ἦταν ἀσήμαντη.

Ὁ Ἔδισον δὲν ἐνδιαφερόταν πολὺ γιὰ τὴ δόξα καὶ τὶς τιμές. Κάποτε κάποιο ἀγγλικὸ πανεπιστήμιο τοῦ προσέφερε ἕνα δίπλωμα τιμῆς, ἀλλὰ ὁ μεγαλοφυὴς ἐφευρέτης... βαρέθηκε νὰ πάῃ νὰ τὸ πάρῃ!....

Ἄλλοτε τοῦ εἶχε ἀπονεμηθεῖ, σὲ κάποια γιορτή, στὴ Νέα Ὑόρκη, ἕνα χρυσὸ μετάλλιο. Ἐνῶ ὅμως γύριζε στὸ σπίτι του, τὸ... ἔχασε!

—Δὲν πειράζει, εἶπε τότε στὴ γυναῖκα του. Ἔχω καμμιὰ δεκαριὰ τέτοια στὸ συρτάρι μου!...

Σὲ μιὰ ἐπίσκεψί του στὴ Γαλλία, τοῦ ἀπένειμαν τὸν Σταυρὸ τοῦ Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς. Ὅταν ὅμως θέλησαν νὰ τοῦ φορέσουν γύρω ἀπὸ τὸν λαιμὸ τὴν καθιερωμένη ἐσάρπα, ἀπ' ὅπου κρεμόταν τὸ παράσημο, ὁ Ἔδισον ἀρνήθηκε διαρρήδην, λέγοντας ὅτι θὰ παρουσίαζε ἔτσι τὸ θέαμα ἑνὸς βατράχου μὲ κορδέλλα!...